

La gata i en Belitre, cançó popular, cautiva per breus moments a la concurrència; a l'acabar-se, tot-hom reia; el públic l'entengué perfectament.

El Rossinyol, per mí una de les obres més hermoses, fou cantada amb gust i afinació, sense faltar-hi'l més insignificant detall que podés ofuscar l'inspiració melòdica que hi vessà son autor. També fou demanada una segona audició.

L'Hereu Riera, la més xamòsa i la més difícil de totes, i en la qual s'hi estrellen molts orfeons, aconseguí excel·lent execució. Va cantar la part de solista, amb molt gust i amb molta afinació, la senyoreta Maspons, per trobar-se indisposada la senyoreta Ballester.

I vingué l'última part i, com a última, la més esperada.

La Moderna tocà, amb l'ajust de sempre, i el gust de sempre, i el color de sempre, un arranjament de *Parsifal* fet per a petita orquestra pel senyor Llobet; així com una altre composició que, amb el títol de *Desengany*, tenia composta ja fa dies. Mestre i orquestra obtingueren entusiastes aplaudiments, dels quals en participaren els joves Clot i Margenat, que amb sos violoncel·los contribuïren a l'hermós conjunt.

I vingué, per fi, el moment culminant: *La Patria Nova*, amb acompanyament d'orquestra i harmoniüm, s'imposà de tal manera al públic, que a peu dret demanava la repetició; i *La Patria Nova* va repetir-se en mig d'un silenci solemni i aquelles notes sentides, hermoses, vibrants i aquelles inspirades estrofes cantades pel jove Josep Pineda feren un efecte immens i, al glosar aquestes últimes estrofes, la massa choral i l'orquestra, va produir-se en el públic un moment d'entusiasme delirant. En la sorpresa rebuda, no's va donar compte de tributar al jove mestre l'ovació que en aquell moment se mereixia per l'esforç verdaderament colossal que representen els fruits saborosos obtinguts en un lapse de temps tant curt com ho és el que va des de la primera il·lució (el 6 d'abril) al primer de gener, dia memorable de la primera collita.

No és possible reflectir aquí l'impresió que causà a l'auditori l'ajust, la perfecció, el gust amb que foren cantades totes les composicions i jo encare menys que ningú ho puc fer, per ésser una mica de part interessada. N'hi hà prou al dir que amb tot i las incomoditats sofertes, a causa de l'aglomeració de gent, tot-hom estava admirat, content, satisfet d'aquella festa, que no hi hà pas cap dubte farà època en els anys de Granollers.

I, are, per a acabar: pot estar satisfet el mestre Llobet del premi honrosíssim que ha tingut el seu treball; premi modest, però que li demostra fins on podrà arribar, si amb fè i constància va treballant com ho ha fet fins are; poden estar satisfets tots els orfeonistes de formar part d'una institució que, com ja dièrem un altre dia, ha d'ésser gloria de nostra vila; i, més que tot-hom, poden estar satisfets tots els socis de La Unió Lliberal i, amb ells, la Junta Directiva, de comptar entre les seves seccions una de tant enlairada que, com l'Escola que sosté, tantes jornades de gloria ha de donar a la potent associació i tant ha de contribuir a la regeneració moral i material del nostre poble.

E. G.

A L'ORFEÓ GRANOLLERÍ

MHAVEU invitat a dirigir-vos unes paraules en aquest dia, solemne per a vosaltres, en el qual feu volar per primera vegada vostres cantos davant els vostres compatriotes, i ho faig amb goig, perquè la veu d'un nou orfeó és un nou clam de la Patria renaixent, és una nova expressió de l'ideal que bull dins nostre, d'aquest ideal que és l'ànima d'aquesta vida poixanta de la nostra Catalunya, que trenca obstacles i barreres i s'aferma cada dia d'una manera més resplendent davant de les demés regions d'Espanya i fins davant del món enter.

La vida, és força, i la força, necessita esplai, i el més bell esplai de la vida, es el cant. I com que la força d'una raça és col·lectiva, col·lectiu ha d'ésser el cant expressió d'aquella força. Veus-aquí com la creació dels orfeons a Catalunya respòn a una necessitat actual de la seva vida ascendent.

Però això ja ve de lluny, amics meus. En Clavé, amb son geni, amb aquella sensibilitat de gran artista que vibra al contacte de les més fines influències, ja concretà en la bella forma de sos chors populars, la necessitat d'expansió d'aquella força, i va crear l'instrument i va donar per veu les inspiracions de la seva ànima jove i forta. Inspiracions apreses en el poble, però com rejuvenides per un clam d'afirmació, per un crit d'esperança en un esdevenir més esplendorós de la Patria. Segurament que En Clavé n'era inconscient d'aquesta trascendència de la seva obra; però ell ho sentia sense adonar-se'n i ho trasmetia en les seves més belles composicions, on sembla que s'hi sent la forta i fresca veu de la jove Catalunya esperançada.

Però tota obra, perquè no mori, vol renovació. Continuitat, tradició, no vol pas dir estancament; que l'estancament és la mort; l'aigua aturada, s'corromp; l'aigua que corra, s'guarda pura i agafa sentors de les herbes flairoses que pel camí besa i gronxola. El despreci al passat, mata l'avenir, i l'avenir és xorc de vida, amb l'adoració cega i rutinaria del passat. Per això'ls orfeons han d'ésser una continuació de l'obra d'En Clavé; no un frenament, sinó com un desenrotllament. No han de perdre, els orfeons, l'agre de la terra que'l fundador dels chors entre nosaltres posà en la seva obra, forta de sentit catalanesc. Podem i devem donar més esplai al nostre repertori, devem donar exemple de l'art de fora casa i de les manifestacions artístiques de les èpoques passades, que això és renovament i vida nova, però no perdem el què deu ésser essencial per a nosaltres: l'expressió genuina de la nostra raça.

Devem cantar amb més art que aquells honrats i voluntariosos obrers que del *duo* de terceres, amb acompanyament de guitarra, varen saltar a les frescals i flairoses tonades del *Bon Matí* i *Cap al tard* i a les finors embaumades de *Les Flors de Maig*, cosa extraordinària que fa admirar el bon instint musical del nostre poble.

Devem, nosaltres, cuidar de l'educació de la veu i de saber, almenys, els elements primordials de l'art de la música perquè les execucions agafin aquella gentilesa que sedueix les ànimes més grolleres. Les execucions moltes voltes poden convertir una composició bonica en dolenta, o al revés, segons corresponguin o millorin les idees del compositor.

Per a avençar en el camí inacabable de la perfecció, devem tenir sempre la forta constància per companyona. Diu el poble que amb palla i temps se maduren les nespres, i és ben cert que sense la perseverància no s'arriba mai ni a una perfecció relativa. Siguen constants; feu cara dura a tots els obstacles que vos sortiràn al pas i lograreu la victòria. Sense penar, no s'obté cap goig; sense lluita, no hi hà premi. Però la força de la perseverància no s'obté, si l'esperit no te'l tremp d'un ideal i avui la sensualitat, en tots sos aspectes, fa la gran guerra a tota idealitat. Segurament vosaltres, que amb tant gran entusiasme comenceu tant bella obra, sòu en gran majoria, joves. En la joventut, tots els bells ideals i les més nobles empreses hi esclaten amb intensitat. Però heveu d'estar previnguts i vigilar, perquè és ben cert que l'època moderna és temps de distracció dels sentits, d'inquietuts superficials, que priven que tota obra noble arribi a donar fruits saborosos. Per això és precís que dongueu un tremp fort al vostre esperit; que l'ideal arbori vostre cor i vostra pensa; que aquest ideal sia nodrit per un sant i ardent amor a la terra mare nostra; que en l'amor a Catalunya s'hi compregui l'amor a tot lo noble, a tot lo sant, a tot lo que fa que sia l'home el veritable rei de la creació.

No és veritat que al nom de mare s'hi ajunta inconscientment tot el sentit de lo més pur dels sentiments de l'home? Doncs així, amb el nom de Catalunya, amb el seu amor, hi havem de comprendre tots aquells sentiments fonamentals que fan a l'home digne i humil, fort i amorós, magnànim i serè.

Amb un tremp d'esperit d'aquesta mena, cantareu amb veu plena i vessanta de sentit; l'art se perfeccionarà en vosaltres, perquè en l'estudi trobareu un dolç plaer; vosaltres vos sentireu millors i fareu millors als que us escoltin, perquè vostres cantades portaràn la dolcesa i la fortitut de l'art noble, sincer i digne.

Avant, cantaires granollerins! Que Deu vos ajudi! Per al bé de Granollers; de tota la xamòsa plana del Vallès! Per al bé de Catalunya!

LLUÍS MILLET

DISCURS

LLEGIT PEL SEU PROPI AUTOR EN L'ACTE DE LA GRAN FESTA

SENYORES, Senyors: Xamòsa festa; joliva i encisadora festa; aplec de germanor; festa de Patria, Amor i Fè; terme de vostres desitjos, de vostres lluites, de vostres esperances; festa que no deveu oblidar mai, que deveu mirar des del més fondo dels vostres ulls i gaudir en lo més íntim dels vostres cors; esplai puríssim dels sentits que a tots ens mena, amarats de llum vivificadora i esplendent, vers l'ideal; poètica festa, benhaurada sies! Tú, ens envolcalles suaument amb el teu mantell radiant de poesia i ens portes, amorosa, per el floritsender de l'art popular. Al teu crit, aquí venim, els assedegats d'ideal, a purificar els nostres llabis avesats a exòtiques begudes.

Tú, ets esforç i ets fè; tú sintetizes aquest sentiment reflexe sobre totes les coses que'ns volten, i per çò ets patria, i ets amor; i perquè ho ets, estem tots aquí, amb un sol desig, amb un sol daler, amb un sol afany; perquè

